

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 6. januar 2011
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2010-792-1535
Dok.: RAJ41723

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 401 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 30. november 2010. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Lars Barfoed

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 401 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Idet ministeren ikke har overblik over afslag på varetægtsfængslinger, vil ministeren da gøre det til en del af indberetningsordningen, således at man kan få grundlag for at vurdere, om varetægtsfængslinger sker for ofte?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”I Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1492/2007 om begrænsning af langvarige sigtelse og varetægtsfængslinger bemærkede udvalget, at den eksisterende indberetningsordning, hvorefter politidirektørerne indberetter til den stedlige statsadvokat, når en varetægtsfængsling opretholdes ud over 3 måneder, er et egnet instrument til at sikre grundlaget for statsadvokatens tilsyn med udviklingen i anvendelsen af langvarige varetægtsfængslinger. Udvalget fandt endvidere, at statsadvokaterne også fremover bør underrette Rigsadvokaten årligt om omfanget af langvarige varetægtsfængslinger med henblik på, at ordningen med en årlig redegørelse om udviklingen på området opretholdes, også efter gennemførelsen af udvalgets forslag til lovændringer. Udvalget bemærkede samtidig, at man fandt det væsentligt, at udviklingen i antallet af langvarige varetægtsfængslinger følges nøje, således at Rigsadvokaten løbende kan vurdere, om det er nødvendigt at tage nye administrative initiativer med henblik på, at varetægtsfængslinger bliver af så kort varighed som muligt.

Som det fremgår, er indberetningsordningen forudsat at skulle sikre de regionale statsadvokaters mulighed for at føre tilsyn med udviklingen i anvendelsen og antallet af langvarige varetægtsfængslinger og i den forbindelse samtidig muliggøre, at Rigsadvokaten kan vurdere behovet for eventuelle nye initiativer på området.

Den nuværende indberetningsordning indebærer i overensstemmelse hermed, at politiet skal foretage indberetning til statsadvokaten om alle varetægtsfængslinger med en varighed på mere end 3 måneder. Indberetning skal ske første gang, når varetægtsfængsling af en sigtet overstiger 3 måneder, og der skal derefter foretages indberetning til statsadvokaten hver gang, der måtte blive truffet afgørelse i byretten om yderligere forlængelse af varetægtsfængslingen.

Indberetningen skal danne grundlag for statsadvokatens eventuelle drøftelser med politidirektøren om sagens tilrettelæggelse og videre behandling med det formål at sikre, at varetægtsfængslingen bliver så kort som muligt.

Statsadvokaten afgiver årligt en indberetning til Rigsadvokaten om langvarige varetægtsfængslinger bl.a. med henblik på vurdering af baggrunden for antallet og varigheden af langvarige varetægtsfængslinger samt af de tiltag, som statsadvokaten har taget med henblik på at begrænse antallet af langvarige varetægtsfængslinger.

Det er ikke umiddelbart min opfattelse, at en udvidelse af indberetningsordningen til at omfatte tilfælde, hvor fortsat varetægtsfængsling ikke sker, fordi den pågældende løslades efter bestemmelse af anklagemyndigheden eller af retten, vil kunne bidrage særskilt til at opfylde formålet med ordningen, herunder til at vurdere anvendelsen af langvarige varetægtsfængslinger.

Jeg skal i den forbindelse bemærke, at spørgsmålet om, hvorvidt betingelserne for (fortsat) varetægtsfængsling er til stede, afgøres af retten på baggrund af en konkret vurdering af den enkelte sags omstændigheder, jf. herved retsplejelovens § 764, stk. 1.

Som der nærmere er redegjort for i mit bidrag til Justitsministeriets svar af 26. november 2010 på spørgsmål nr. 86 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, følger det af retsplejelovens § 762, stk. 3, at varetægtsfængsling ikke kan anvendes, hvis frihedsberøvelse vil stå i misforhold til den herved forvoldte forstyrrelse af sigtedes forhold, sagens betydning og den retsfølge, som kan ventes, hvis sigtede findes skyldig. Denne proportionalitetsafvejning indebærer bl.a., at det ved afgørelsen om fortsat varetægtsfængsling må indgå, hvor længe den pågældende allerede har været varetægtsfængslet, idet varetægtsperioden ikke må overstige varigheden af den forventede fængselsstraf.

Som jeg samtidig har understreget, er anklagemyndigheden naturligvis løbende meget opmærksom på, om grundlaget for fortsat varetægtsfængsling i en straffesag er til stede, jf. også retsplejelovens § 96, stk. 2, om anklagemyndighedens objektivitetsprincip, hvorefter anklagemyndigheden ikke blot skal påse, at strafskyldige drages til ansvar, men også at forfølgning af uskyldige ikke finder sted. I det omfang grundlaget for en frihedsberøvelse ikke længere kan antages at være til stede, vil anklagemyndigheden selvsagt ikke fremsætte begæring om fortsat varetægtsfængsling, og den pågældende vil straks blive løsladt.”

Justitsministeriet kan henholde sig til det, som er anført af Rigsadvokaten.